

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

SUŁKÓW-ŻARKI

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY PRZYSIÓŁKA

2. Czas powstania

poł. XVIII w.; XIX/XX w.

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

obszar przysiółka

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

powiat górowski

gmina Góra

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°41'28, E: 16°38'49"

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwy: Neu- Sorge (ok. poł. XVIII w.), Neusorge (1791), Neu- Sorge (1830, 1845), Neusorge (do 1945)

Historia: Żarki administracyjnie stanowią przysiółek wsi Sułków.

W poł. XVIII w. wśród mieszkańców Żarek wymieniano 11 zagrodników i chałupników. W k. XVIII w. w miejscowości odnotowano folwark, a wśród mieszkańców wymieniano 3 wolnych i 6 omłockowych zagrodników. W XIX w. Żarki funkcjonowały jako kolonia Sułkowa. W zach. części miejscowości znajduje się folwark, którego pierwotna zabudowa pochodziła z XIX/XX w. Obecnie folwark jest przekształcony. Z historycznej zabudowy zachowały się dwa budynki gospodarcze. Większość tradycyjnych obiektów została przebudowana, w obrębie majdanu powstała współczesna zabudowa gospodarcza.

Przysiółek położony jest na płd. od wsi Sułków, w znacznym od niej oddaleniu. Jest to niewielka miejscowość składająca się z kilku zagród rozlokowanych po obu stronach drogi wiejskiej. Zabudowę stanowią murowane budynki mieszkalne i gospodarcze przekryte dachami dwuspadowymi, pokrytymi dachówką w kolorze ceglastym, elewacje budynków w przewadze ceglane.

Istniejące zagrożenia: rozbiórka historycznej zabudowy, przebudowa historycznych obiektów w sposób powodujący naruszenie ich tradycyjnych wartości, lokowanie nowych obiektów w obszarach i w sposób naruszający historyczną kompozycję oraz układ, w miejscach historycznie nieuzasadnionych, wprowadzanie zabudowy w obszary historycznie niezabudowane, w szczególności na zatyla działek, budowa nowych obiektów w ahistorycznej formule, z zastosowaniem materiałów wykończeniowych i kolorystyki obcej lokalnej tradycji budowlanej.

Postulaty konserwatorskie: zachowanie i rewaloryzacja historycznej kompozycji i układu przestrzennego przysiółka, przebiegu linii zabudowy, historycznych podziałów funkcjonalnych, prowadzenie działań i robót budowlanych w obiektach historycznych zgodnie z zasadami ochrony zabytków, w nowych obiektach kontynuacja lokalnej tradycji budowlanej w zakresie kompozycji przestrzennej lokalizacji, skali, gabarytów, rozplanowania, formy architektonicznej, zastosowanych materiałów wykończeniowych.

Bibliografia, źródła: Gmina Góra. Studium środowiska kulturowego, M. B. Czyszczon, D. Wiśniewska, E. Dymarska, Wrocław 2006, archiwum zakładowe DWKZ

Materiał kartograficzne

Messtischblatt – nr 4365 arkusz GUHRAU 1937 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr Beata Basa Miodyńska
sierpień 2024 r.

